

Sunu #12

Kronik Uyku Kısıtlamasında Farklı Egzersiz Türlerinin Kalp Dokusunda Sestrin-1/2/3 Seviyelerine Etkisi

**Orkide Palabıyık¹, Esra Akbaş Tosunoğlu², Muhammed Ali Aydın², Gülhan Cansu Şen², Selen Yıldız²,
Ozan Öner², Levent Öztürk²**

1Trakya Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Edirne,

2Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim dalı Edirne

Giriş ve Amaç: Stresle uyarılabilen sestrin 1/2/3 proteinlerinin, egzersizin faydalı etkilerinin gerçekleşmesinde düzenleyici rol oynadığı belirtilmektedir. Günümüzde halk sağlığı sorunu haline gelen ve organizmada stres oluşturan yetersiz uykunun ve bu durumda yapılan egzersizlerin, sestrin 1/2/3 düzeylerine etkisi bilinmemektedir. Bu çalışmada, kronik REM uyku kısıtlaması ve onunla birlikte uygulanan farklı egzersiz türlerinin kalp dokusu ve serumda sestrin 1/2/3 düzeylerine etkisi araştırıldı.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada bir tez çalışmasından (YÖK Tez No=844838) hibe edilen kalp ve serum örnekleri kullanıldı (Etik Onay-2023.03.07). Kaynak çalışmada Sprague-Dawley cinsi 34 adet sıçan kullanıldı. Gruplar, kontrol (K), uykusuzluk (U), uykusuzluk+aerobik egzersiz (UA), uykusuzluk+direnç egzersizi (UD), uykusuzluk+kombine egzersiz (UK) olarak oluşturuldu. Kontrol grubu dışındaki tüm gruplara 8 hafta süreyle kronik REM uyku kısıtlaması uygulandı. Aerobik egzersiz olarak yüzme (8 hafta/3 gün/30 dakika), direnç egzersizi olarak merdiven tırmanma (8 hafta/3 gün/3 setx5 tekrar) uygulandı. UK grubunda hem aerobik hem de direnç egzersiz protokolleri gerçekleştirildi. Hibe kalp dokularında sestrin 1/2/3 gen ifadesi real-time PCR ile analiz edildi. Kalp dokusu ve serumda sestrin 1/2/3 protein seviyeleri ELISA yöntemiyle belirlendi. İstatistiksel analizde One-Way ANOVA ve Tukey testi kullanıldı ve $p<0,05$ anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Kalp dokusu sestrin 1/2/3 gen ifadesi düzeyleri UD grubunda diğer tüm gruplara göre yüksekti ($p<0,05$). Kalp dokusu sestrin 1/2/3 protein düzeyleri karşılaştırıldığında gruplar arasında farklılık saptanmadı ($p>0,05$). U grubunda serum sestrin 1/2/3 protein düzeyleri K grubu ile benzerdi. U grubuna göre, UD ve UK gruplarında serum sestrin 3 protein düzeyleri yüksek bulundu ($p<0,05$).

Sonuç ve Öneriler: Çalışmada sestrin 1/2/3 proteinleri ile uyku ilişkisi kalp dokusu doku ve serumda ilk defa araştırılmış olup, farklı egzersiz tiplerinin durumu nasıl etkilediği incelenmiştir. Uyku kısıtlamasıyla birlikte yapılan direnç egzersizinin sestrin 1/2/3 gen ifadelerini artan yönde düzenlediği saptanmıştır. Yetersiz uykunun, egzersiz ve sestrin ilişkisini hangi mekanizmalarla etkilediğine dair ileri araştırmalara ihtiyaç vardır.